

L. RINKEMA

Orgelmaker

AEweg 10 - WOLDENDORP (Gr.)

Stemmingen

Reparaties

Electr. Windmachines

Harmoniums

Giro No. 189176

*

Orgel

WOLDENDORP,

27 Febr. 1962.

Aan de Kerkvoogdij
der Ned. Herv. Gemeente
te Gasselte.

M. H.

Hierbij ontvang ik een rapport betreffende het orgel in de
Herv. kerk te Gasselte, waarin aangegeven de fouten en gebreken
die het heeft, met een begroting voor herstel.

Het orgel is een instrument zonder enige orgelbouwkun-
dige of ordaheidkundige waarde.

De windlade is van oude datum en heeft zeer waarschijnlijk
een paar ernstige fouten, n.l. bij spraak, in meer of mindere
mate vergezeld gaande van gescheurde cancellen. De omvang
van dit laatste is pas vast te stellen bij gehele demontage van
de windlade. De gevolgen van deze fouten zijn echter met hulp-
middelen in hoofdzaak weggevoerd (kerven in de onderkant
van de pijp-stokken), zodat ze oppervlakkig bezien niet opvallen.

Herstel van de windlade is niet aan te raden. NB

Als ik het wel heb, zal een ^{warmer} hete lucht verwarmings instal-
latie worden geplaatst, wat een slechte invloed kan hebben op het
orgel, vooral op de windlade.

Beter is, eerst de eventueel nadelige invloeden van de
verwarming

en van de kerk restauratie op de windlade af te wachten en indien nodig, die later te herstellen.

Eventueel tijdens de werkzaamheden aan het licht komende geschiedenissen kunnen, voor zover bereikbaar, eerst wel met leer gedicht worden.

Het pijprwerk is in minder goede staat, zowel wat de kwaliteit als de intonatie (klank en aanspraak) betreft.

De houten pijpen zitten vol wormgaten, wat een goede intonatie ook niet bevordert. De worm is wel bestreden, maar op sommige plaatsen begint ze weer actief te worden.

De metalen pijpen zien er beter uit, maar zullen toch nagezien en hier en daar hersteld moeten worden, zoals ontbrekende baarden en niet sluitende stemrollen solderen, bij werken van ingescheurde bovenkanten van de kleinste pijpen en wegnemen van denken in het pijprwerk.

Verder van de houten pijpen losgelaten lijmnaden en voorlagen herstellen en voor zover nodig voor een goede intonatie, de wormgaten stoppen.

En dan de intonatie geheel bijwerken.

De ringen front pijpen zijn vuil en slijkerig, en zullen op nieuw gealumineerd? moeten worden.

Het speelmechaniek is bij het spelen verre van geruisloos. De toetsen zullen ingevoerd, die van het pedaal bijgesteld en hard geworden bevingingen vernieuwd moeten worden.

Verder ongevorderde ogen van armpjes voor het bevestigen van koperdraad verbindingen vervangen door koperen armpjes met gevorderde ogen en voor zover nodig, bevingingen vernieuwen.

De koperdraad verbindingen van de abstracten en andere draadverbindingen zijn, voor zover na te gaan, goed.

L. RINKEMA
WOLDENDORP

Als bij de demontage van het orgel het tegengestelde mocht blijken, dan zal alles vernieuwd moeten worden.

De balg en de windkanalen zijn goed. Enkele lechjes zullen gedicht moeten worden.

MB Helber De windmachine is absoluut ongeschikt voor orgelgebruik. Het lawaai zou wel iets te dempen zijn, maar niet afdoende. Het blijft hinderen. Het resultaat zou niet in overeenstemming zijn met de kosten.

De beste oplossing zal zijn een nieuwe Ventus windmachine te nemen. Deze machine is bijna niet te horen. Alleen een zacht geruis, dat niet hindert.

Bos Houtworm zit min of meer door het hele orgel, zoals o.a. de orgelkast, en houten pijpen. Die moet met een anti-houtworm middel bestreden worden.

br De duur en de omvang van de kerk restauratie zijn mij niet bekend. Zodat ik ^{niet} weet of het nodig is het orgel af te breken en elders op te bergen.

Indien afbreken niet nodig is, is het zeer gewenst, ter voorkoming van vervuiling en beschadiging van binnen- en front pijpen en in dringen van kalkstof in de windlade, wat ernstige gevolgen kan hebben, alle pijpen uit het orgel te nemen en op te bergen op een droge plaats buiten de kerk, die niet toegankelijk is voor anderen. Als dan het orgel, dat boven open is, in z'n geheel met een kled wordt afgedekt, kan het de restauratie wel doorstaan.

Na de werkzaamheden aan de kerk zal het orgel schongemaakt moeten worden.

Begroting voor herstel.

De kosten voor herstel van het orgel naar vorenstaande opgave heb ik begroot op f 1500.-- à f 1850.-- niet in begrepen een plus nieuwe windmachine.

De werkzaamheden omvatten de volgende onderdelen.

Ik geef ze in het kort nog even weer:

1. Mitnemen van de pijpen en elders opbergen en afdekken van de
2. Klavier invoeren en pedaal bijstellen (windlade)
3. Wel- en andere armen en diverse bevestigingen vernieuwen
4. Eventueel alle koperdraad verbindingen vernieuwen.
(opgenomen als een reserve post)
5. Pijpwerk herstellen en intoneren
6. Front pijpen aluminieren. (vertranen)
7. Houtworm bestrijding
8. Het orgel geheel schoonmaken.

Mochten tijdens de werkzaamheden toch nog ernstige fouten aan het licht komen, die niet in dit rapport zijn genoemd, dan zullen de kosten daaraan verbonden extra ? verrekend moeten worden.

Buiten deze opgave vallen de kosten voor:

1. het afdekken van het orgel met een kleed.
2. het aanvullen van eventueel ontbrekende delen van het lofwerk
3. hulp en eventueel transportmiddelen voor het vervoer van het elders op te bergen pijpwerk en terug.

11/3
Bepremer
het
replaner
wanneer
Wat

vervolg begroting

L. RINKEMA
WOLDENDORP

De kosten voor levering en plaatsing van een Ventus windmachine 220/300 Volt - 033 PK - 2800 omwentelingen per minuut, met dubbelwandse geluiddempende kast, aanvoer kanaal, regelaar, leren verbindingsstuk, en verend onderstuk bedragen f 610.50, exclusief de elektrische leiding naar en aansluiting van de motor.

Enkele bijkomende voorwaarden

Vrij logies

hoe lang?

NB

Betaling in 3 termijnen.

40% bij de aanvang van de werkzaamheden

30% als het werk ongeveer half klaar is

30% binnen 14 dagen na datum van de totale afrekening

De bedragen in deze begroting genoemd, zijn gebaseerd op de thans geldende lonen en prijzen van materialen. Na dien in tredende belangrijke verhogingen zullen verrekend moeten worden.

Ook het afdekken van het orgel met een ^{plank}kleed neem ik als voorwaarde. Het kan veel extra werk en nauwigheid voorkomen. Dit te voeren door b.v. de uitvoerder van de herik restauratie.

Een eventuele opdracht zou ik graag tijdig ontvangen. Gk kan dan tijdig een werk-schema opstellen in verband met andere opdrachten.

Mw opdracht zie ik graag met belangstelling
te gemoet.

In afwachting teken ik
met hoogachtting

PROV. MUSEUM V. DRENTHE
INGEKOLETEN

1 mrt 1962

Doss. Mon. k. k. G. p. d. t. 10 62/5534
ord